

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 stycznia 2020 r.

Pozycja 46

POSTANOWIENIE z dnia 22 listopada 2019 r. Sygn. akt Ts 14/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.K. w sprawie zgodności:

- 1) art. 129 ust. 4 w związku z art. 135 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.) „[rozumianego] w ten sposób, że skutki prawne upływu terminu zawitego dla wystąpienia z roszczeniami, wskazanymi w art. 129 ust. 1 i ust. 2 ustawy wiąże z aktami prawnymi wydanymi przed dniem 15 listopada 2008 r., tj. przed zmianą art. 135 ust. 1 i 2 na mocy art. 144 pkt 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405) a uznanymi w jednolitym orzecznictwie sądów administracyjnych za nieobowiązujące” z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 129 ust. 4 w związku z art. 135 ust. 1 i 2 ustawy przywołanej w pkt 1 „w rozumieniu, w którym skutki prawne upływu terminu zawitego dla wystąpienia z roszczeniami, wskazanymi w art. 129 ust. 1 i ust. 2 [ustawy] wiąże z aktami prawnymi wprowadzającymi ograniczenia, wydanymi przed dniem 15 listopada 2010 r., dla których upoważnienie ustawowe do ich dalszego obowiązywania delegowano do art. 173 ust. 2 pkt 1 [ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku] i § 2 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71)” z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 64 ust. 3 w związku z art. 94 w związku z art. 2 Konstytucji;
- 3) art. 129 ust. 4 w związku z art. 135 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej w pkt 1 „[rozumianego] w ten sposób, że dopuszczalne jest wydanie (uchwalenie) aktu prawa miejscowego o utworzeniu nowego (kolejnego) Obszaru Ograniczonego Użytkowania, dla podmiotu wskazanego w art. 135 ust. 1 [ustawy] przy jednoczesnym uznaniu, że 2-letni termin dla wystąpienia z roszczeniami, wskazanymi w art. 129 ust. 1 i 2 [ustawy] rozpoczął swój bieg na podstawie poprzedniego aktu prawa miejscowego o utworzeniu

- Obszaru Ograniczonego Użytkowania” z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji;
- 4) art. 47 ust. 2 w związku z art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175 poz. 1462) „w zakresie, w jakim powoduje zachowanie w mocy obowiązującej również tych aktów prawa miejscowego, które zostały wydane na podstawie upoważnienia ustawowego wskazanego w art. 135 ust. 2 [ustawy] po dniu 1 stycznia 2006 r.” z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 stycznia 2018 r. (data nadania) J.K. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

Nieruchomość skarżącej znalazła się w strefie „M” Obszaru Ograniczonego Użytkowania (dalej: OOU) utworzonego na mocy rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 156, poz. 4276; dalej: rozporządzenie Wojewody).

W związku z utworzeniem nowego OOU dla Portu Lotniczego w W. na mocy uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 76 z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 128, poz. 4086; dalej: uchwała Sejmiku), która weszła w życie 3 sierpnia 2011 r., nieruchomość skarżącej znalazła się w strefie Z1 OOU (strefie o największych ograniczeniach korzystania z nieruchomości).

Skarżąca pismem z 23 lipca 2013 r. wystąpiła z roszczeniami na podstawie art. 129 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.; dalej: p.o.ś.) do zarządcy Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie (dalej: Port Lotniczy). W związku z brakiem odpowiedzi złożyła pozew do Sądu Rejonowego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na upływ 2-letniego terminu określonego w art. 129 ust. 4 p.o.ś., albowiem jego zdaniem uchwała Sejmiku stanowiła jedynie zmianę (nowelizację) rozporządzenia Wojewody.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 14 maja 2014 r. (sygn. akt [...]) powództwo skarżącej zostało oddalone.

Sąd uznał, że roszczenia skarżącej wygasły na skutek upływu 2-letniego terminu zawitego z art. 129 ust. 2 p.o.ś. Przyjął bowiem, że rozporządzenie Wojewody obowiązywało nieprzerwanie do dnia wejścia w życie uchwały Sejmiku, a zatem do dnia 3 sierpnia 2011 r. Zdaniem Sądu termin na wystąpienie z roszczeniami ustanowiony w art. 129 ust. 1 i 2 p.o.ś. upłynął dla skarżącej 24 sierpnia 2009 r. (po upływie 2 lat od wejścia w życie rozporządzenia Wojewody).

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego skarżąca zaskarżyła do Sądu Okręgowego w całości, zarzucając mu naruszenie art. 129 ust. 4 p.o.ś.

Sąd Okręgowy dwukrotnie kierował pytania prawne do Sądu Najwyższego.

Pierwsze pytanie, zadane postanowieniem z 4 marca 2015 r. dotyczyło kwestii terminu obowiązywania rozporządzenia Wojewody. W odpowiedzi Sąd Najwyższy podjął 25 czerwca 2015 r. uchwałę (sygn. akt III CZP 34/15), w której wskazał, że art. 47 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175 poz. 1462; dalej: u.z.p.z.) skutkuje tym, iż rozporządzenie Wojewody nie utraciło mocy obowiązującej z dniem 15 listopada 2008 r. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy, odnosząc się do relacji rozporządzenia Wojewody w stosunku do uchwały Sejmiku stwierdził, że rozporządzenie utraciło moc obowiązującą dopiero z dniem wejścia w życie uchwały Sejmiku. Taki wniosek znalazł potwierdzenie również w uchwale siedmiu sędziów SN z dnia 22 listopada 2016 r. (sygn. akt III CZP 62/16).

Po otrzymaniu uzasadnienia uchwały SN w sprawie III CZP 34/15, Sąd Okręgowy wystąpił z drugim pytaniem, odnoszącym się do kwestii szkody powstałej w związku z ograniczeniami w korzystaniu z nieruchomości, wprowadzonymi zarówno rozporządzeniem Wojewody, jak i uchwałą Sejmiku. 9 lutego 2017 r. Sąd Najwyższy podjął uchwałę (sygn. akt III CZP 114/15) w powyższym przedmiocie.

W konsekwencji, Sąd Okręgowy wyrokiem z 24 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił apelację i obciążył skarżącą kosztami. W uzasadnieniu powyższego wyroku stwierdził, że roszczenia skarżącej wygasły, gdyż powinny być zgłoszone do 24 sierpnia 2009 r., albowiem rozporządzenie Wojewody obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku. Ta ostatnia zaś nie wprowadziła dla skarżącej żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości.

W skardze podniesiono, że wskazany powyżej sposób rozumienia przez sądy zaskarżonych przepisów narusza prawa skarżącej, mające swoje źródła w art. 64 ust. 1 i 3, art. 31 ust. 3, art. 94 oraz art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządził radca prawny, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo obejmujące sporządzenie i wniesienie skargi konstytucyjnej oraz reprezentowanie skarżących przed Trybunałem zgodnie z art. 44 u.o.t.p. TK.

2.2. Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ od niekorzystnego dla niej wyroku Sądu Okręgowego z 24 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, gdyż powyższe ostateczne orzeczenie wraz z uzasadnieniem

zostało jej doręczone 24 października 2019 r., a skarga została złożona w Trybunale 24 stycznia 2018 r. (data nadania).

2.4. Przedmiotem skargi są przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.) oraz przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175, poz. 1462).

2.5. W skardze konstytucyjnej skarżąca przedstawiła stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK), określiła przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazała przysługujące jej konstytucyjne prawa i sposób w jaki zostały, jej zdaniem, naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącą zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.